

Har du ett nyhetstips?

Andreas Nordström andreas.nordstrom@dn.se

Clas Barkman clas.barkman@dn.se

Georg Cederskog georg.cederskog@dn.se

Hanna Fahl hanna.fahl@dn.se

Torbjörn Ivarsson torbjorn.ivarsson@dn.se

Fredrik Söderling fredrik.soderling@dn.se

Litteratur. Bästseljare blir turistmagnet

50 nyanser av synd lockar till Seattle

Seattle. Den erotiska megasuccén "Femtio nyanser av honom" har placerat Seattle – staden där bokens huvudpersoner älskar och piskar varandra – i strålkastarljuset. Många har tagit chansen att tjäna på hajpen. Men alla Seattlebor är inte lika förtjusta.

Anna Jonasson, text
Stuart Isett, foto

● När EL James skrev sin erotiska trilogi hade hon aldrig satt sin fot i Seattle. Det var genom flitig research och användning av Google Maps navigeringsverktyg hon skapade sig en bild av staden, som tidigare framför allt förknippats med grungemusik.

Sedan boken kom ut har flera hotell börjat erbjuda upplevelse-baserade temapaketer som "Femtio nyanser av romans" och "Femtio nyanser av Seattle". I dessa ingår alltifrån champagne, provkörning av en likadant Audi som huvudkaraktären Christian Grey kör, till helikopterturer över Seattle och Portland.

Hotel Max, som marknadsför sig som "Seattles sexigaste hotell", upphörde med sitt helgpaket inför vintern eftersom det blåsiga klimatet inte lämpar sig för helikopterturer. Dessutom var det bara ett par som slog till, kanske för att paketet kostade uppåt 10 000 kronor. Nu har man dock ersatt det med ett mer prisvärt alternativ, också inspirerat av trilogin, med inslag som choklad, champagne, ögonbindel och vibrator.

– Att erbjuda det här passar Seattles nya sexiga image, som är ett direkt resultat av böckernas popularitet, förklarar marknadsansvariga Kate Buska.

På turistinformationen vid den bohemiska marknaden Pike Place Market är den vanligaste frågan om boken hur man tar sig till den byggnad som Christian Greys lyxvåning ligger i, Escala. Andra vanliga frågor är om det verkligen finns en helikopterplatta där och var stadens sexbutiker ligger.

Det känns som om ens stad har blivit exploaterad av någon som inte förstår sig på den, särskilt med tanke på att författaren aldrig ens hade varit här när hon skrev boken.

Resebloggaren **Geraldine De Ruiter**

boken. Några inslag var klassisk musik, grå slisar och ett rött rum där den som hade lust kunde prova på BDSM-korset som hade spänts upp på väggen.

– Jag var osäker på hur folk skulle reagera på det, säger Tracy Klinkroth. Men under hela kvällen var det någon som hängde fastspänd på korset och blev piskad medan folk tittade på.

Hon poängterar att det var med kläder på och mest på skoj och för att folk skulle få en bild av vad BDSM handlar om.

I en Ana och Christian look-a-like-tävling fick de tävlande läsa upp repliker ur boken. Christians var: "Jag vet inte om jag ska falla ned på knä och dyrka dig eller spöa skiten ur dig." Och Anas: "Det här är så fel men samtidigt så in i helvete erotiskt."

Med tanke på hajpen kring boken hade Tracy räknat med att hennes temafest skulle bli en hit. Ändå blev hon förvånad över att biljetterna sålde slut redan efter fyra dagar.

– Några hade rest ända från Nevada. Många är helt besatta av boken, säger hon. Och intresset svalnar inte direkt av att det snart kommer en film.

Att EL James valde att placera boken i Seattle har varit ett lyckokast för staden, anser hon. Och med tanke på att det faktiskt är en av USA:s miljonärstättaste städer tycker hon också att berättelsen är relativt trovärdig.

– Författaren har lyckats fånga stadens atmosfär och företagarklimat. Däremot känner jag ingen som är 28 och miljarjärd med en egen helikopter, säger hon och skrattar.

Men Seattle har inte bara många miljonärer, utan har också rankats som USA:s mest bildade stad. Många jag träffar fnysir lite när boken kommer på tal och säger att de inte känner någon som åtminstone öppet skulle erkänna att de läst den. Jag träffar bloggaren Geraldine De Ruiter på hennes stamkafé, Oddfellows, mitt i brunchruschen. Hon skriver en populär reseblogg, som 2011 hamnade på tidningen Times 10 i topp-lista för sin humor och sina träffsäkra beskrivningar.

När hon skrev ett inlägg om "50 orsaker till att jag aldrig kommer att läsa Femtio nyanser av honom" fick

Utsikten från Columbia Tower där Ana och Christian, huvudpersonerna i boken, besöker en privat klubb.

hon nästan 200 – mestadels positiva – kommentarer.

I inlägget skriver hon bland annat att "jag kan lova att ingen i Seattle har några röda rum. I nordväst är vi frusna och trötta. Vi har kallare där vi odlar cannabis och sunkiga garage där vi tränar med våra band."

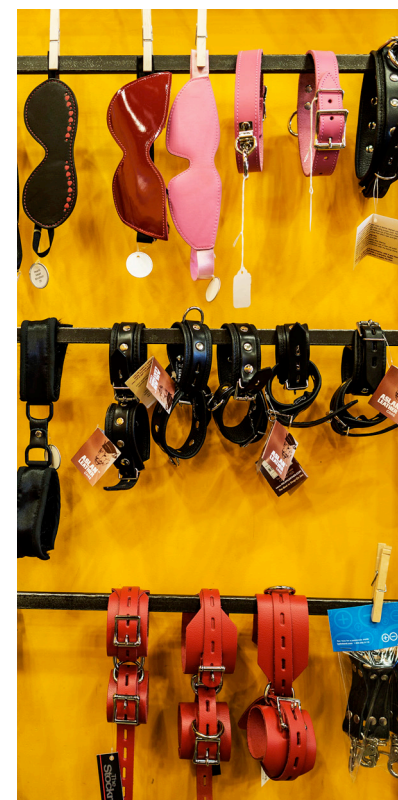
När Geraldine är ute och reser

möts hon numera ofta av frågor om boken när hon nämner att hon kommer från Seattle. Det blir inte bättre av att hennes namn – precis som Christian Grey – är vd för ett teknikföretag.

– Det är lite irriterande, inte minst för att Seattle har så mycket mer att erbjuda. Det känns som om

Vid Pike Place Market ligger lägenheten som huvudkaraktären Ana och hennes kompis Kate bor i.

I butiken Babeland har man sett ett ökat intresse för sexleksaker.

Hotel Max marknadsför sig som "Seattles sexigaste hotell".

Klubben i Columbia Tower ligger i verkligheten på 75:e våningen.

ens stad har blivit exploaterad av någon som inte förstår sig på den, särskilt med tanke på att författaren aldrig ens hade varit här när hon skrev boken.

Till skillnad från Tracy tycker hon att berättelsen helt verkar sakna trovärdighet.

– Visst finns det rika människor i Seattle. Men de betar sig inte så vräkigt som huvudpersonen i boken, med dyra bilar, exklusiva klädmärken och helikopterturer. Nej, i Seattle är det gymnasium och jeans som gäller, även bland rika vd:ar.

Oavsett hur boken kommer att påverka bilden av Seattle på lång

Seattle verkade exotiskt.

● "Femtio nyanser av honom"-trilogin utspelar sig till stor del i Seattle, men också i Portland.

● Anledningen till att EL James placerade berättelsen där var

inspirationen från Twilightböckerna (som utspelar sig i Forks en bit därifrån), att staden verkade exotisk och att hon ville skapa distans till berättelsen.

● I USA har trilogin skapat kommers i form av kläder, smycken, sexleksaker, cd-skivor med klassisk musik, parfym, lakan, brevpapper, smycken, underkläder.

● I november 2012 hade trilogin sålt i över 60 miljoner exemplar globalt.

● Den första delen kom ut på svenska i september 2012. Den sista och tredje delen, "Femtio nyanser av frihet", finns nu i af-färena.

● Filmen väntas ha premiär 2014.

● Filmen väntas ha premiär 2014. kultur@dn.se

I kortet.

Förutom äran innebär utmärkelsen till "Før snøen faller" en prissumma på en miljon kronor.

Norsk film tog hem draken i Göteborg

Film. Den norska filmen "Før snøen faller" i regi av Hisham Zaman belönades med Dragon Award för bästa nordiska film på Göteborgs filmfestival. Utmärkelsen innebär, förutom äran, en prissumma på en miljon kronor. En historia "som avslöjar traditionens och kulturens påverkan, och det faktum att det kan övervinna genom naiv, äkta kärlek", står det i juryns motivering.

Filmen "Dog flesh" av chileneren Fernando Guzzone fick Ingmar Bergmans internationella debutpris. "Ingen riktig finne" av finska Mika Ronkainen fick pris för bästa dokumentär. Fipresci-priset gick till den danska filmen "Nordvest" av Michael Noer, och "La Ravadeuse" av Simon Filliot fick filmfestivalens webbaserade kortfilmspris.

Besökarna på festivalen ansåg att Haifaa Al Mansours film "Den gröna cykeln" var den bästa långfilmen, medan Tobias Lindholms "Kapringen" av publiken utsågs till bästa nordiska film. Malik Bendjelloul fick ännu ett pris, Lorens award, för sin kritikerrosade "Searching for Sugar Man".

Samma film fick i heelgen också priset som bästa dokumentär vid Directors Guild of America i Hollywood, något som anses stärka filmens chanser att få en Oscar.

DGA:s pris för bästa regi gick samtidigt till Ben Affleck för filmen "Argo".

DN

Rosa Parks var en första klassens bråkmakare.

Amy Goodman på The Guardian uppmärksammar professorn Jeanne Theoharis bok om Rosa Parks (bilden) som gör upp med den mediala myten om medborgarrättskampen som godmodig sömnerska. Rosa Parks skulle ha fyllt 100 år i dag.

Foto: AP

Mo Yan blir rådgivare till partiet

Litteratur. Nobelpristagaren i litteratur Mo Yan har fått ännu ett officiellt uppdrag i Kina. Han har valts in i en nationell kommitté av politiska rådgivare till kommunistpartiet, kallad CPPCC. Kommittén har 2 237 medlemmar som representerar både olika yrkesgrupper och minoriteter i landet. En annan känd medlem är skådespelaren Jackie Chan, och samtidigt med Mo Yan invaldes även den förra spelaren i den amerikanska basketliga NBA, Yao Ming.

DN

Teknikstrul störde slagern

Musik. Lördagens deltävling i SVT:s Melodifestival i Karlskrona kantades av tekniska problem. Bland annat avslöjades resultatet av misstag för tidigt i sändningen. Med låtarna "Skyline" och "Heartbreak Hotel" tog sig artisterna David Lindgren och Yohio direkt till final. Vidare till Andra chansen gick "Burning flags" med Cookies N Beans och "Vi kommer aldrig att förlora" med Eric Gadd.

DN

Läs Hanna Fahls blogg och allt om artisterna och låtarna på DN Kulturs nya Melodifestivalsajt: festival.dn.se

Yohio och David Lindgren firar efter Melodifestivalens första deltävling.

Foto: Claudio Bressanini/Scampix